

delo življenje

7

leto 5

glasilo tovarne alpina žiri

olok
gijngiloiz

7

glasilo toovare alpina ziri

to 5

POSLOVODSKA KONFERENCA IN IZ- BIRA KOLEKCIJE ZA SPOMLADAN - SKO-LETNO SEZONO 1967

V dneh od 26. do 28. oktobra letos je bila na Trebiji poslovodska konferenca. Namen konference je izbira kolekcije za prihodnjo sezono naše proizvodnje, dopolnitev manjkajočih desenov s proizvodi drugih dobaviteljev, naročanje blaga matičnega podjetja in kooperantov, pregled poslovanja posameznih prodajalen, postavitev plana našim poslovnim enotam itd.

Razvojni sektor je predložil cca 300 vzorcev v izbiro, od katerih smo izbrali skupno 69 modelov za izdelavo 226.000 parov ali povprečno 3.275 parov od naročenega modela. Od tujih proizvajalcev smo naročili 129.000 parov takih modelov, katerih naša tovarna ne izdeluje, bodisi zaradi izdelave ali cene. Pri primerjavi cen smo ugotovili, da so ostali proizvajalci mnogo cenejši od nas. Konferenca je bila mišljenja, da bomo morali v bodoče bolj paziti na cene domačin proizvodov, sicer bomo naše proizvode težko plasirali.

Letni plan prodajalen je povišan od letošnjega za 22% oz. za 877.000.000 S din. V zvezi s povišanjem plana so poslovodji poudarili, da se bo proizvodnja morala prilagoditi zahtevam trga, možnosti dajanja ponaročil in skrajšanju proizvodnega ciklusa. Samo tako bomo lahko realizirali plan prodaje.

Iz raznih podatkov je danes že razvidno, da smo v primerjavi z lanskim letom slabši, bodisi

v prodaji, zalogi v prodajalnah ali tovarni, preobratu za loge itd. To kaže, da moramo v bodoče močno paziti in stremiti za tem, da nas konkurenca ne bi še v večjem koraku prehitela.

Pozivam celoten kolektiv k zmanjševanju režijskih, proizvodnih in ostalih stroškov v dobro lastnim cenam naših proizvodov in osebnim dohodkov.

Franci Wolf

VTISI S POTOVANJA

Vtisi in podatki, ki smo jih prinesli z zadnjega potovanja po Nemčiji in Franciji, utegnejo biti za naše podjetje pomembni in pri ocenjevanju zunanjega trga zelo koristni. Pri vseh stikih s poslovnimi partnerji smo poleg naše osnovne naloge, ki smo jo imeli, nabirali in iskali tudi podatke o nihanju cen surovin, o nivoju cen obutve, o novostih v pogledu izdelave čevljev in strojev. Vsa ta vprašanja se med seobj povezujejo in se v končni obliki izkristalizirajo v neizprosnem konkurenčnem boju za trg, za potrošnika, ki naj bi absorbiral povečane količine proizvedenih čevljev, ki so rezultat naglega napredka v čevljarški industriji.

Kot nam je že poznano, so cene surovim kožam in kasneje tudi usnju v tekočem letu momentalno porasle. Hiter skok cen surovih kož in ogrožena podražitev usnja je še hitreje pospešila uporabo nadomest

nih materialov tudi v čevljar-ski industriji. Ta preusmeri-tev je bila nujna, ker so ce-ne določenim skupinam obutve standardizirane in so bili pro-izvajalci obutve zaradi tega primorani poseči po nadomest-nih materialih. Razen te pre-usmeritve so zadrževali porast cen usnju vezani dogovori s strani kupcev in dobaviteljv, ki veljajo v praksi eno sezo-no. Spričo takih pogodb so bi-li dobavitelji obvezni dobav-ljati proizvajalcem obutve us-nje po dogovorjenih cenah, za-radi česar jim kalkulacije ni-so dopuščale plačevati surove kože po nenormalno visokih ce-nah.

Prej omenjeni razlogi so imeli za posledico nezainteresira-nost čevljar-ske in usnjarske industrije pri nabavi surovin po visokih cenah. Ta neza inte-résiranost se je še posebej od-ražala na pariškem sejmu in pripomogla k padcu cen surovih kož. Usnjarji trenutno že nu-dijo usnje izdelano iz govejih kož po istih cenah kot so ve-ljale pred podražitvijo, zato se predvideva, da bodo cene standardnim izdelkom obutve o-stale neizpremenjene.

Ako primerjamo situacijo tujih proizvajalcev obutve in našo situacijo, ugotovimo, da so bili tuji proizvajalci v času momentalnega skoka cen surovih kož v mnogo boljšem položaju. Ti so namreč zaradi vezanih po-godb kupec - dobavitelj, preko proizvajalce dobivali pretež-ni del potrebnih surovin še po starih pogodbenih cenah, (ra-zen odstopanje v sortimentih, kar se je dogajalo tudi pri njih) medtem, ko smo mi mora-li plačevati ogromne zneske na račun povišanja cen usnju, da-siravno smo morali vse obvez-

nosti do zunanjih kupcev izvr-šiti po pogodbenih cenah.

Vse te ugotovitve in izkušnje bomo morali upoštevati pri po-stavljanju cen za naslednjo sezono in pri našem bodočem poslovanju, da bi se izognili prevelikemu riziku pri sklepa-nju pogodb z našimi odjemalci.

V nadaljnjih razgovorih smo prišli do ugotovitve, da se proizvajalci obutve zelo hit-ro specializirajo. Ta tenden-ca sicer ni nova, se pa pos-pešeno izvaja na pri tisk kon-kurenčnega boja in rentabili-tete vsakega podjetja. Tudi v pogledu specializacije je naš položaj drugačen, ker moramo oskrbovati z obutvijo naše lastne trgovine z mnogimi mo-deli. Pri takšnem načinu pos-lovanja ni mogoče izvesti po-trebne specializacije v pro-izvodnji.

Če povečane proizvodne stroš-ke odtehta direktni stik s potrošniki in dosežene višje cene, bi dokazala analiza stroškov. Trenutno, dokler ne dosežemo boljše koordinacije z drugimi sorodnimi podjetji, se moramo ravnati po naši si-tuaciji, katera je specifična za jugoslovansko tržišče in ne velja za inozemske kupce. Pri izvozu se bomo morali pri-lagoditi inozemski konkuren-ci, katera je v specializaci-ji daleč pred nami. Razliko v nižji produktivnosti trenutno še delno krijemo z nižjimi o-sebnimi prejemki in z nadome-stili pri izvozu obutve na Za-pad, vendar to ne bo dolgotraj

KAR ČLOVEK NE FOZNA,
NE VZBUJA MU ŽELJA.

----- Simon Gregorčič -----

no, ker tudi naši delavci težijo po boljšem zaslužku in višjem standardu.

Na tem potovanju smo si imeli priliko ogledati proizvodni obrat našega poslovnega partnerja, za katerega izdelujemo moške škornje. Oni so izločili iz njihovega proizvodnega programa vse izdelave, katere zahtevajo veliko delovnega časa in so se specializirali na izdelavo čevljev z brizganim in vulkaniziranim dnom. Njihovi izdelki z briganim dnom iz PVC mase so zelo estetski in imitirajo podplatno izdelavo iz crep gumija ali s koritastimi podplati, kateri so v zadnjem času zelo moderni in iskani. V tem obratu smo med ostalimi novo nabavljenimi stroji videli tudi enako sušilnico kot je naša, za katero smo dobili najboljšo priporočilo.

V cilju pocenitve obutve se vsepovsod zelo hitro uvajajo nove podplatne izdelave z vnaprej pripravljenim dnom. Podplatne izdelave se hitreje izpopolnjujejo, kakor izdelave gornjih delov, zato po vseh obratih opazamo močnejše izdelovalnice gornjih delov in številčno manjše zasedbe v montažnih oddelkih.

Vlivanje dna s PVC maso zahteva drage naprave, dočim so izdelavni stroški surovin najcenejši od dosedaj poznanih sistemov. V tej konstrukciji je možno doseči dvobarvno kombinacijo, dvojno trdoto in kvaliteto podplatov v imitaciji crep ali koritastih podplatov. Kvalitativno PVC materiali v pogledu vzdržljivosti, drsenja in toplotne izolacije še zaostajajo za kavčukom, vendar je napredek v teh umetnih materialih tako hiter, da kemične tovarne že obljubljajo PVC

surovine, ki bodo imele slične lastnosti kot jih ima kavčuk.

Klasično vulkanizacijo s kavčukom izpopolnjujejo z brizganjem, oziroma potiskanjem segretega kavčuka v modele za odlivanje dna čevlja. Ti stroji in ohišje modelov so zaradi velikega pritiska, ki je pri tem postopku potreben, močno predimenzionirani in vsled tega zelo dragi. Vulkanizacijski čas se s pomočjo teh strojev skrajša za dobro polovico in je zaradi tega potrebno za odlivanje sorazmerno manj modelov (kalupov).

Montažni način pritrjevanja dna ima določene prednosti, ker se fazone in modeli lažje spreminjajo in je možno hitreje stre

=====

Angleški kralj Georg I. je bil večkrat na Nizozemskem, kjer so mu vselej slano računali. Zato je sklenil, da se ne bo več zadrževal v gostilnah. Ko se je peljal skozi mesto Alkmar in so mu morali prepreči konje, si je dal kar k gostilniškim vratom prinesiti tri presna jajca. Ko jih je izpil, je vprašal za račun.

"Dve sto goldinarjev," odvrne gostilničar.

"Kako? Dve sto goldinarjev?" vpraša kralj osupel. "Ali je v Alkmaru tako malo jajc?"

"Jajc je že dosti, samo kraljev ni!" se odreže gostilničar.

=====

či modnim zahtevam. Razen te prednosti naprave niso tako strašne drage in jih je možno prilagoditi tudi za proizvodjo manjših serij, zato ima tudi ta način podplatne izde-

lave veliko zagovornikov.

Pri vseh omenjenih novejših izdelavah se zahteva precizno navlačenje. V vseh primerih morajo biti kopita enaka, materiali enako debeli in sama izvedba pri navlačenju čevlja dosledno natančna. Povezano s temi zahtevami se istočasno hitro izpopolnjujejo stroji za navlačenje.

Dolgoletni boj med klasičnim cvikanjem s prehodnim navlačenjem in kombiniranim cvikanjem prednjega dela z eno operacijo, se nagiblje v korist slednjega načina. Kombinirani stroji za cvikanje prednjih delov so v zadnjem času zelo izpopolnjeni in že posnemajo značilne poteze stroja za navlačenje gornjih delov ter del istočasno cvikajo golenice do polovice zgiba. Z izpopolnitvijo teh strojev je rešen tudi naš problem, kakšne stroje naj v bodoče nabavimo, ko bomo zamenjali že zastarele in delno izrabljene naše stroje za cvikanje konic.

Težja bo odločitev pri politiki investicij v sektorju smučarskih čevljev, kjer PVC materiali na smučarskih čevljih še niso preizkušeni in bodo v večjih količinah na trgu šele v teku letošnje zime. Nadalje ne smemo pozabiti, da se bodo kapacitete tovrstnih smučarskih čevljev zaradi brizganja dna povečale in s tem povečal pritisk na trg, kakor tudi, da je carinska stopnja v nekaterih državah pri čevljih z brizganim dnom za 15% višja kot pri gojzer šivanih čevljih. Pri upoštevanju vseh omenjenih dejstev in izredno visokih zneskov, ki so potrebni za investicije, odločitev prav gotovo ne bo lahka. V tem primeru, gre za dolgoročno in veliko

investicijsko vlaganje, bo treba pritegniti k sodelovanju tudi poslovne partnerje, kateri obdelujejo zunanje tržišče.

V tem članku sem v glavnih obrisih nakazal vtise, ki sem jih dobil na omenjenih potovanjih, podrobnejši podatki pa so opisani v potnem poročilu, katero je bilo dano v obravnavo organom upravljanja.

Franc Gantar

POSTAVITEV SUŠILNICE

Z razširitvijo proizvodnje se je v našem podjetju pojavila nujna potreba po boljšem in hitrejšem načinu sušenja, ki pa ga omogoča le moderna sušilnica.

Dosedanji način sušenja obutve pri nas je prepočasen. Še posebno pri enostavnejši podplatni izdelavi, kjer je obutev hitro izdelana. Taka obutev se je do konca posušila šele v zaprtih kartonih v skladišču. To je povzročalo, da so bili čevlji nagubani in plesnivi in bi jih morali ponovno zlikati in čistiti. Prav zato smo se pri nas odločili za nakup primerne in tudi v sorodnih podjetjih preizkušene sušilnice. Ta sušilnica je precej velika, saj je dolga čez 5 metrov in zavzema kar precejšen prostor ob tekočem traku. Postopek dela sušilnice pa je sledeč: Delavec pred sušilnico odlaga čevlje na tekoči trak sušilnice, ki se enakomerno vrti in vleče čevlje skozi kanal, kjer jih najprej navlaži, nato pa s toplim zrakom suši, manjše gube pa tudi zlika. Na drugem koncu sušilnice pa jih delavec

pobira in jih po izvršitvi svoje delovne operacije odla-ga na vozičke.

Cena sušilnice je precej viso-ka, saj je stala le nekaj manj kot šest milijonov starih dinarjev, vendar pa bodo nje-na zmogljivost in upam, tudi ostale odlike, to odtehtale.

Pri preizkušnji nove sušilnice se je pokazalo, da bo potreb-no nekoliko spremeniti tehnološki postopek dela v cvikari-ji, to je uvesti stroje za oblikovanje opetnikov ter uporabljati lepilo, ki se hitreje po-suši. Pri dosedanjem načinu dela v cvikariji ni mogoče do-seči zadovoljivega efekta su-šenja niti z našo novo sušil-nico, ker ima obutev v sebi preveč vlage.

Zmogljivost sušilnice je tako velika, da bi lahko osušila polizdelke celodnevne proiz-vodnje v lahki montaži. To in pa dejstvo, da porabi precej električne energije ne glede na količino obutve, nam nare-kuje, da bo treba organizira-ti tekoče trakove v montaži tako, da bo sušilnica služila hkrati obema trakovima.

Menim, da bi morali pri nabav-ljanju različnih strojev vedno predhodno preštudirati, kako bomo čimbolj racionalno izko-ristili stroj in pripravili vse potrebno za njegovo obra-tovanje. Tako bi se izognili mnogim upravičenim pripombam, pa tudi delo bi teklo nemote-no.

Vinko Podobnik

Ludwig Holberg, ki ga imajo nekateri za danskega Moliera, se je mirno sprehajal po uli-ci, ko je nenadoma stopil pre-den mlad mož in rekel:

"Jaz se norcu nikdar ne umak-nem!"

"Jaz pa vedno," se znajde Hol-berg in stopi v stran.

NOVOSTI IN ZANIMIVOSTI V NAŠI STROKI

Ko sem bil v preteklem mesecu na službenem potovanju v Nemčiji, sem obiskal v Firmasensu tudi zastopstvo tovarne čev-ljarskih strojev za cvikanje konic za lepljeno izdelavo. Kot je že znano imamo v naši to-varni na traku 6 in 7 po dva stroja za cvikanje konic že skoraj osem let. Pri tej vrs-ti strojev je to razmeroma dolga doba in so zaradi tega naši stroji precej zastareli. Razlika med starimi in novimi stroji se kaže predvsem pri nizki zmogljivosti in pa pri dolžini cvikanja, ker cvika-jo stari stroji, konice samo do polovice prednjega dela stopala. Stroj za cvikanje ko-nic ASTRA ima zmogljivost 800 parov na osem ur in cvika pri nizkih petah od konice do sre-dine zgiba, pri visokih petah pa 2 - 3 cm manj. Pri cvika-nju s temi stroji odpade faza ročno cvikanje stranic, ker po cvikanju opetja ostane ne-nacvikan samo kratek del v zgibu, tega pa nacvikajo s strojem za sponkanje stranic.

Da bi lahko pokazali, kako de-luje stroj za cvikanje konic v proizvodnji, so pri zastop-stvu ASTRA dobili dovoljenje za obisk dveh obratov neke velike nemške tovarne čevljev. Dovolili so ogled samo zgoraj navedenega stroja, kar je značilno za večino tovarn v Nemčiji, kjer zaradi ostre konku-rence neradi dovolijo ogled tovarn. V enem od teh dveh obratov so pred kratkim reorga-nizirali montažni oddelek. Mon-tirali so dva nova tekoča tra-kova, ki zajemata delovne ope-racije od cvikanja konic pa do nalepljenja že izgotovljenih podplatov (montažni sis-tem). Delovne operacije pri -

penjanje notranjikov, vstava konic in opetnikov pred cvikanjem ter izkopitenje in fini-
niširanje, delajo izven montažnega traku. Na traku nimajo običajnih vozičkov, temveč posebno tekočo verigo, na kateri so montirani navpično postavljeni nastavki za natikanje kopit, ki se pomikajo vzdolž traku v eni vrstji (po en če-
velj). Bruto čas, ^{ko} je potreben od cvikanja konic pa do izkopitenja, je 18 minut. Zaradi izredno hitrega tempa dela imajo delavci na teh trakovih poleg običajnega polurnega od-
mora se na vsakih 45 minut dela 5 minut počitka, ki je na-
menjen tudi za osebne potrebe. Med delovnim časom delo ne do-
pušča niti najmanjše odsotnos-
ti z delovnega mesta.

Kot novost uvajajo v zadnjem času nalepljenje podplatova po tako imenovanem One Way siste-
mu. To je ameriški način, ki se od dodesanjega lepljenja likuje po tem, da se s poseb-
nim termoplastičnim lepilom na mažejo samo podplati, dočim se zgornje ushje samo kosmati in ostane nenamazano. Podplate na mažejo z lepilom že v sekalni-
ci, v montaži pa jih s poseb-
nim aparatom aktivirajo in sti-
skaajo. Prednost tega načina lepljenja je predvsem krajši

DREVESU V CVETU NE VERUJ;
KO BEREŠ SAD, SE GA RADUJ !

Simon Gregorčič

izdelavni čas, ker odpade gu-
miranje zgornjega usnja, pod-
plate gumirajo strojno. Ker pa odpade gumiranje zgornjega de-
la, so čevlji tudi manj zamaza-
ni, pranje madežev pa odpravi-
jo že pred nalepljenjem podpla-
tov. Cena lepila za tovrstno

lepljenje je približno 10% vi-
šja od neoprenskih lepil, ta
razlika pa se pokrije z manjšo
porabo lepila.

Značilno je, da so delo v tej
tovarni zelo specializirali,
ker so le na ta način lahko or-
ganizirali moderno proizvodnjo.

Miloš Mlinar

ZANIMIVOSTI Z RAZSTAVE NOTRA- NJEGA TRANSPORTA

V Pačovi, središču Padske niži-
ne, je bila letos že 4. medna-
rodna razstava notranjega tran-
sporta, urejenosti skladišč
ter njih transportnih sredstev.

Ta razstava si je v času svo-
jega obstoja pridobila velik
ugled. Na njej razstavljajo sko-
raj vsi svetovno-znani proizva-
jalci transportnih sredstev.

Razstavljena so bila transport-
na sredstva vseh panog. Največ-
ji del je seveda zavzemala me-
talna industrija, ki ima tudi
največji obseg.

Tudi čevljarske industrija ni
bila zapostavljena; zavzemala
je kar precejšen del razstaviš-
čnega prostora. Razstavljena
so bila transportna sredstva
za šivalnice, montažne oddelke
in za sekalnice, kakor tudi
transportna sredstva, ki pove-
zujejo posamezne oddelke. V ši-
valnici so še vedno najboljši
trakovi s centralnim dodelje-
vanjem, model C, ki jih izdelu-
je podjetje USM. Posebno pozor-
nost posvečajo predvsem embala-
ži. Vsi zabojski, ki jih upo-
rabljajo v šivalnici so izpla-
stične mase. S tem, da uporab-
ljajo zabojske iz plastične ma-

se, preprecijo razpraskanje gornjih delov, udpravijo hrup, ki ga povzročajo kovinski zabojčki, ker pa so izredno lahki, so tudi lažji za prenašati. Zaradi boljšega pregleda na plani, so zabojčki za posamezne plane različno obarvani.

Pri ogledu transportnih sredstev namenjenih za montažne oddelke, me je presenetila izredna kratkost trakov. Vsi trakovi so bili na mehanski pogon. Prednost med njimi je imel transportni trak DU-RAIL (Durel), izdelek podjetja USM. Ta trak ima to posebnost, da ne teče enakomerno, temveč se v presledkih ustavlja, določen čas stoji ob delovnem mestu in se nato zopet pomakne naprej. Iz tega, da so vsi trakovi za Transporte v montažnih oddelkih izredno kratki, je razvidno, da so namenjeni za proizvodnjo na montažni način. Pri montažnem načinu, pa vemo, so vsi spodnji deli čevlja že predhodno pripravljeni in obdelani v sekalnici in se v oddelku montaže samo montirajo na nacvikani čevelj.

V zvezi s tem, da v montaži odpadejo faze za obdelavo podplatnih robov in se prenašajo sekalnico, je bilo na razstavi tudi več transportnih trakov, namenjenih za v sekalnice. Ti transportni trakovi so kratki in v glavnem na potiskanje. Namenjeni so za transport pri obdelavi notranjnikov, oblačenju peta, obdelavi podplatov in podobno. Transportni trakovi so nižje konstrukcije. Za embalažo se uporabljajo zabojčki iz plastične mase.

Transport materiala, polizdelkov in gotovih izdelkov je zelo važna postavka v organizaciji industrijske proizvodnje. Organizatorji notranjega transpor

ta v ZDA trdijo, da je transport celo eden osnovnih pogojev za proizvodnjo (poleg osnovnih in obratnih sredstev ter delovne sile). Nadalje ugotavljajo, da je v težki industriji ZDA neorganiziran ali slabo organiziran transport kriv 90% obratnih nesreč, 80% raznih težav pri delu za (neugotovljen odstotek) razno škodo, ki nastaja iz različnih vzrokov v proizvodnji.

Ker transport, bodisi notranji ali zunanji, ni produktivna faza delovnega procesa, ga moramo čimbolj skrajšati ter prilagoditi delu, za katerega je namenjen.

To pa je bil tudi cilj letošnje razstave notranjega transporta v Padovi.

Jože Bogataj

NADOMESTILO OD PO TZZZ MED NOSEČNOSTJO IN PORODOM TER ZA SKRAJŠANI DELOVNI ČAS DO OSMEGA MESECA STAROSTI OTROKA

1. Po 7o. čl. TZZZ imajo zavarovanke v delovnem razmerju ter vaje in učenje strokovnih šol s praktičnim poukom, pravico do nadomestila, med poročniškim dopustom, ki traja neprekinjeno 133 koledarskih dni. Zavarovanka ga lahko nastopi 45 dni pred porodom, OBVEZNO pa 28 dni, ker ga po porodu ne more v nobenem primeru koristiti več kot 105 dni. Le, če je zakasnel porod, ji pripada /po porodu/ še 88 koledarskih dni, ne glede na to, koliko ga je izkoristila pred porodom.

Nadomestilo osebnega dohodka med poročniškim dopustom znaša:

100% od osnove, to je povprečnega osebnega dohodka, ki ga je zavarovanka dosegla v letu pred nastopom poroda, dopusta, če je bila zavarovana neposredno pred porodom najmanj 6 mesecev ali s presledski v zadnjih dveh letih najmanj 12 mesecev;

80%, če zavarovanka ne izpolnjuje zavarovalnega pogoja iz prejšnjega odstavka.

Če je zavarovanka med porodniškim dopustom v stacionarni zdravstveni ustanovi (n. pr. bolnici, dečjem domu ipd.), ji tudi za ta čas pripada nezmanjšano nadomestilo.

2. Po 71. čl. TZZZ ima zavarovanka, po preteku porodniškega dopusta, pravico delati skrajšan delovni čas, da bi mogla negovati otroka. Ta pravica ji gre, dokler otrok ni star osem mesecev (na njeno zahtevo), potem pa samo v primeru, če je otroku potrebna skrbnejša materina nega. O tem odloča zdravniška komisija, ki upošteva zdravstveno stanje otroka. Po osmem mesecu starosti otroka, more zavarovanka delati s-

V neki vasi zgodaj zjutraj nekdo trka na vrata kmečke hiše. Pokaže se gospodinja in pravi:

"Ne delajte takega hrušča, moj mož še spi. Sinoči smo dobili otroka."

krajšani delovni čas največ dokler otrok ni star tri leta. Nadomestilo po 71. čl. TZZZ ji za ta čas ne pripada, pač pa se ji taka zaposlitev prizna kot poln delovni čas. Eno izmed meril, ki daje zavarovanki pravico delati skrajšani delovni čas po osmih mesecih starosti je, če zavarovan-

ka rodi dvojčke, trojčke.

Nadomestilo po 71. členu TZZZ pripada zavarovanki po istih osnovah in merilih kot nadomestilo med porodniškim dopustom. Seveda le za toliko, ur dnevno, kolikor dela zavarovanka manj kot poln delovni čas.

S tem zaključujem objavljane prispevkov s področja TZZZ. Prosim člane naše delovne skupnosti, da se za pojasnila s področja naše socialne zakonodaje obračajo neposredno na kadrovsko-socialni sektor podjetja ali pa posredno preko biltena.

Jelica Diklič

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Upravni odbor podjetja je na 14. redni seji, dne 19/10 1966 sprejel naslednje sklep

- delavce Alpine se tudi letošnje jesen cepi proti influenci. 50% stroškov trikratnega cepljenja, 5,40 N din na osebo, krije podjetje, ostalo socialno zavarovanje. Cepljenje izvrši Zdravstveni dom Žiri predvidoma sredi novembra.
- 20 delovnih oblek, ki so bile nabavljene za HTV službo se odpiše in razdeli med delavce na zunanjih delih.
- V komisijo za iznajdbe se imenujejo:
Bogataj Jože, predsednik
Podobnik Vinko, član
Filipič Milan, član
Klemenčič Anton, član
Mlakar Ernest, član in tajnik

- Delavki Kavčič Tilki se v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih in sklepom upravnega odbora odobri 16 dni študijskega dopusta za polaganje izpitov in obisk seminarjev na dopisni ESS.
- Organizaciji ZB NOV Žiri se za dela pri ureditvi prostora nasproti spomenika padlim borcem v Žireh odobri iz sklada skupne porabe pomoč v višini 1.500.- N din.
- Upravni odbor pooblašča stanovanjsko komisijo, da ugotovi stanje in reši vprašanje razdelitve kleti in vrta med stanovalce v stanovanjskem bloku v Stari vasi 59.
- Najemniki stanovanj v stanovanjskem bloku "Alpina" (ki imajo tudi podnajemniško sobo) niso dolžni, da imajo podnajemnika, če tega ne želijo. S tem se razveljavi sklep upravnega odbora, ki je določal, da mora vsak stanovalac oz. najemnik stanovanja, ki ne izpolnjuje določenih pogojev, odstopiti podnajemniško sobo samskemu delavcu našega podjetja.
- Podjetje bo izplačevalo stroške prevoza na delo in z dela po dosedanjih kriterijih, vendar samo del stroškov od N din 20,00 do N din 60,00. Neuspešnim delavcem se stroški prevoza na delo ne izplačujejo.
- Izdelava se 5 kom lesenih stelaž za vzorce. Predvidena cena 3.000.- N din.
- Izdelajo se regali za sekalne stroje, po predvideni ceni N din 3.600.-.
- Odpiše se sušilnica inv. št. 817 in se iz rezervnega sklada plača razlika med dejansko in knjižno vrednostjo, ki znaša N din 240.-.

GODBA IN PETJE

Kar nobena svečanost ne gre mimo naše godbe. Brez nje si skoraj ni moč predstavljati proslave. Že od ustanovitve nas spremljate in pomagajte premagovati najrazličnejše težave. Naj pa povem, kako stojimo danes, da boste potem vedeli prav soditi naše delo.

Pri sindikatu našega podjetja smo zapisani kot samostojna sekcija. V glasbeno-pevski sekciji je 24 godcev in 12 pevcev. Leto bo, odkar so pristopili pevci zraven. Godci pa so se od ustanovitve do danes (bilo jih je 70) razkropili, tako, da je ostala zvesta tej dejavnosti le tretjina. Povprečna starost letih že presega trideseta leta. Zmeraj smo mislili tudi na podmladek. In res, nekaj mladincev, ki jim je glasba v veselje, je poiskalo pot do nas in se pridno učijo. Te mlade fante poučuje naš sodelavec Tone Trček. Mladince vabim, če želijo sodelovati z nami, naj kar pridejo, veseli bomo. Brez truda seveda ne gre, vendar vaje in dobra mera veselja zmoreta marsikaj. Da ste nas zmeraj podpirali, dokazuje to, da imamo danes svojo sobo za vaje in enotno obleko. Materialno, bi rekel, smo preskrbljeni. Nastaja pa drug

IZ NAOBRAŽENJA JEZIKA
SPOZNA SE NARODA OMIKA

Simon Gregorčič

problem. Nobeno podjetje ali ustanova ni brez težav, zato je ni čudno, da smo tudi mi v stiski. Tare nas to, da nimamo svojega kapelnika. Sedaj nas poučuje kapelnik iz Idrije Drago Kanduč. Vodi odlično. To ste

lahko sami videli pomladi na koncertu, ki smo ga pripravili. Pod njegovim vodstvom vadiamo skladbe, ki jih bomo predvajali na koncertu ob koncu leta. Že sedaj vas vabimo, pridite na ta večer! Zaradi ka- pelnika je sedaj tako, vendar smatram, da moramo misliti na svojo stalno moč. Mogoče zveni malo čudno, da v eni sapi hvalimo dosedanjega kapelnika in obenem iščemo drugega. To le zaradi tega, ker je omenjeni nastavljen v Idriji in ga lahko dobimo samo kadar je prost.

Ne bom našteval majhnih nepomembnih problemov, s katerimi se naša sekcija vsak dan srečuje. Rajši končam s pohvalo vsem godbenikom, posebno tistim, ki sodelujejo od njene ustanovitve do danes. Enaka zahvala pa velja upravi podjete in delovnim tovarišem, ki omogočijo godbenikom med delovnim časom udeležbo na skupnih vajah.

Viki Žakelj

UREDITEV PARKA FRED CENTRALNIM SPOMENIKOM PADLIH BORCEV NOV

Organizacija ZZB NOV je istočasno z gradbenim dovoljenjem za postavitev centralnega spomenika padlim borcem v Žireh prejela tudi odločbo za ureditev parka na nasprotni strani ceste. Za to ureditev je tovarna Alpina zagotovila 1.000.000 S dinarjev. Po ustanovitvi krajevne skupnosti pa je bila tudi ureditev parka prenešana v njeno pristojnost.

Zaradi gradnje vodovoda v letu 1965 pa KS ni bilo mogoče

nakazati teh sredstev in tako smo lahko pričeli z delom šele letos. Gradnja bi bila lažna sorazmerno cenejša, tako pri materialu kot pri delovni sili.

Teren, ki ga je bilo treba urediti, smo izmerili že v letu 1965 in takoj naročili načrt, katerega je napravil dipl.ing. Janko Dolenc iz Nove vasi. Z delom smo pričeli 12. avgusta t.l. Izkop temeljev je znašal 9 m³; vgradili pa smo: 48 m³ gramoza za beton, 30 m³ kamenja in cca 20 m³ vodnega gramoza. Cementa smo porabili 5.900 kg. Groba betonska dela so v glavnem dokončana. Napraviti je bilo treba dva dodatna jaška za odtok vode v cevi, saj prejšnja nista služila svojemu namenu. Narejenih je deset drenaž izpod temeljev v sredino steze, ki bo ob robniku. To so sedaj skrita dela, ki so terjala kar dovolj truda.

Dokončno urejen park pa bo izgledal takole:

Od Kržišnikovega vrta bo cca 25 m pločnika, v sredini bo 10 m dolga zelenica, nasproti spomenika pa betonska ali asfaltna plošča, velika 76 m², sledi zopet zelenica, dolga 18 m in še zadnja plošča v velikosti 24 m². Med robniki in zelenicami bo asfaltna steza. V parku bosta tudi dve klopi, prostor zanju pa še ni predviden.

V projektu je predvidena razširitev gornje poti. Z razši-

SVOBODA TUDI KUJE VERIGE,
TUDI V VERIGAH SVOBODA BLEŠČI

Simon Gregorčič

ritivijo bomo dobili tudi zemljo, s katero bomo uredili breg nad podpornim zidom. Pri tem delu bodo pomagali učenci osemletke. Za ta dela smo dobili od Krajevne skupnosti S din 769.000.- in 172 kg železa.

Mislím, da denar in delo, ki je bilo vloženo za ureditev spomenika, ni odveč. S tem se vsaj delno oddolžimo borcem, borkam in žrtvam NOB. Spomenik velikim žrtvam naj bo ponos kraja in v spomin nam in bodočim pokolenjem na težke dni borbe za svobodo in neodvisnost.

Jože Košir

N KAJ BESED IZ KADROVSKEGA ODDELKA

Število zaposlenih delavcev je v preteklem mesecu ostalo neizpremenjeno v našem obratu v Žireh. Prav tako je ostalo neizpremenjeno stanje zaposlenih tudi v obratu Gorenja vas. V številu zaposlenih so bile spremembe le v prodajni mreži, kjer se je na novo zaposlilo 8 delavcev, od tega 6 prodajalk in 2 prodajalca, odšli pa so štirje prodajalci.

Naša prodajna mreža zaposluje 136 delavcev in delavk.

Poročili so se:

KOLEDNIK MARTINA, KONČAN FRANC, JESENKO KAJETAN in RUPNIK MARJAN CA, REJC IZIDOR ter PODOBNIK MARJAN.

Čestitamo z najboljšimi željami!

VPRAŠANJA -PRIPOMBE-PREDLOGI

Glede vprašanja zaradi predpasnikov, ki ga je prineslo naše glasilo in ne samo naše, tudi Glas Gorenjske je pisal o tem, smo prejeli tale dobrohoten odgovor:

"Lepo je, da se moški zanimate za nas, toda kaj pa vaše neobrite brade?"

Dragi fantje in ožje britve v roke! Obrijte se, če je potrebno dvakrat na dan.

S M U Č A R J I

ALPINA VAM SVETUJE

Velikostne številke naših smučarskih čevljev niso pri vseh modelih enake, ker so prilagojene standardom kupcev iz USA, Kanade, Japonske, Švedske itd. Čevlje zaradi tega pri nakupu skrbno pomerite na tanjše bombazne nogavice in debelejšee volnene nogavice. Slednje zavijajte navznoter, da bo noga v gležnju močnejee obložena.

Če imate v gležnju visoko mogo, izberite take čevlje, pri katerih se gornja krila dobro prekrivajo nad jezikom. Če reža ostane kljub temu odprta, vložite po notranjem jeziku vložek in tanjše penaste gume. V slučaju, da se čevlji ne prilegajo dobro k nogi, si lahko delno pomagata s tem, da v čevlje nalijete špirit, tekočino po dveh treh urah izlijete in krajši čas hodite z ovlaženimi čevlji.

Vedite, da v slabo obute čevlje od vrha s snegom vdira vlaga, pa tudi sicer se čevlji znotraj ovlažijo zaradi kondenzne vlage. Ne zmanjšujte si športnega vžitka z ne-potrebnim razočaranjem in kritiziranjem čevljarja.

Veliko smučarskih čevljev se uniči pri sušenju. Upoštevajte, da usnje prenese samo tako vročino, kakor živa koža. Po možnosti čevlje pri sušenju obesite pod strop, ker je tam temperatura višja in cirkulacija zraka večja.

Smučarski čevlji morajo ostati kompaktni, zato jih ne smete omehčati z oljem. Mazanje z oljem tudi sicer ni priporočljivo, ker odpira pore v koži in povečuje premočljivost. Po vsaki uporabi čevlje namažite s pasto, ki vsebuje ter-pentin, vosek, lanolin, para-fin in slično, toda brez fir-neža in manj vrednih naftnih derivatov. Nekateri strokov-njaki priporočajo tudi surovo mleko.

Sami lahko naredite dobro pasto iz 10 gr. razstopljenega voska in 50 gr. lanenega olja ter pri hlajenju zmes dobro mešajte.

Za impregniranje podplatov in šivov vam priporočamo laneno olje, medtem, ko firnež usnju škoduje.

Želimo vam mnogo športnih užitkov in zadovoljstva v naših kvalitetnih čevljih.

Rešitev križanke št. 5

Vodoravno: 1. ŽIRI, 5. ALIBI, 7. LIMONA, 9. ORLOVIČ, 11. SIJ, 12. ADAM, 14. TJA, 15. EROŠ, 21. IND, 22. LADÓ.

ŠPORTNIKI POZOR !

Telovadno društvo "PARTIZAN" Žiri se je odločilo, da bo zopet uvedlo redno vadbo telovadbe za vse skupine in take odločitve smo lahko veseli.

Verjetno so tudi med člani našega kolektiva navdušeni športniki, zato objavljamo urnik vadbe telovadnega društva Žiri:

Fonedeljek: Cicibani
od 17 - 17.45 ure

Pionirke
od 18 - 19.15 ure

Mladinke
od 19.15-20.40 ure

Športne igre
ob 20.40 uri

Torek: Pionirji
od 17 - 18.15 ure

Mladinci
od 18.15 - 19.30 ure

Judo in člani
od 19.30 - 21 ure

Sreda: Od 16 ure dalje
športne igre:
košarka, odbojka,
namizni tenis.
Orodna telovadba

Četrtek: Pionirji
od 17 - 18.15 ure

Mladinci
od 18.15 - 19.30 ure

Judo in člani
od 19.30 do 21 ure

Petek: Cicibani
od 17 - 17.45 ure

Pionirke
od 18 - 19.30 ure

Mladinke
od 19.15 - 20.40 ure

Sobota: vadba vodnikov

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12			13		
14			č		15		16		
17				18					KRIŽANKA št. 6
19			20	21		22		23	24
25			26		27				28
29			30				31		
32		33							
34									
35									
36									
37		38							
39									
40									
41									
42									
43		44							
45									
46									
47									
48		49							
50									
51									

VODORAVNO: 1. praznik v novembru, 11. polet, 12. Radio-televizija Romunija, 13. boter, 14. delat nekaj ob navzočnosti drugih (prislov), 15. takt ali ..., 17. Edi in Tine, 18. žensko ime, 19. priprava za cepljenje drv, 22. nebesni obok, 25. Ivan Ankerst, 26. trd od strahu, 29. Nace Čretnik, 30. nasad, drevored, 31. dvorana (nemško), 32. dekle, 34. Viktor Volf, Avstrija, 35. ženski glas, 36. Janežič Janez, 37. lesk, 39. grška črka, 40. tovariš (skrajšano), 41. vrsta vrbe, 42. Nace Adamič, 43. makedonsko kolo, 45. Vipotnik Nace Tolmin, 46. trije različni samoglesniki, 47. Martin Žakelj, 48. vrsta pralnega pripomočka, 50. doba, 51. mesto v Italiji.

NAVPIČNO: 1. datum velikega praznika, 2. naslov tovarne v Žireh v spremenjenem zaporedju, 3. krema za lice, 4. tri črke iz besede rubin, 5. naplavina, okrogel kamenček, vrsta zemlje, 6. žerjavica, ki skoči pri gorenju iz ognja, 7. prava za britje, 8. domače ime Eisenhowerja, 9. boter, 10. Ema Mlinar, 20. vrtna uta, 21. pesen hvalnica, 23. številka, 24. kurir, 27. niška tovarna, 28. ljudska armada, 33. električna merska enota, 38. znamka češkega motorja, 44. tuje moško ime, 49. osamljen.

Sestevil: Ivan Capuder

MOJE PESMI

Simon Gregorčič

Ne pišem jaz pesmi na rožnat papir
in morda celo parfimiran;
Slovenci, oh, prosim, s tem dajte mi mir,
saj kmet sem, ubog in preziran.

Srce mi nevsahli je pesmi izvor
in vaše srce naj bo knjiga !
Vulkansko ta vir se mi dviga navzgor,
a v src naj vam knjižico šviga!

In ako goreči moj srčni vulkan
za dom vas in narod ogreje,
za narod moj nisem tu gorel zaman,
vaš žar ga bo grel najtopleje.

Priobčujemo malo znani pesmi SIMONA GREGORČIČA. Čeprav bo 24. novembra letos preteklo polnih 60 let od njegove smrti, še vedno med nami živi, uči in opozarja. Njegove pesmi je slovensko ljudstvo razumelo, jih sprejelo za svoje, saj je prav zato mnogo njegovih pesmi ponarodelo. Vedno je povelil val največjega umetnega pesnika Prešerna, sam pa postal največji ljudski pesnik. Bil je visoke postave in zmeraj rahlega zdravja. Le 62 let je dočakal in nazadnje želel, naj pripravijo zanj skromen grob, tega pa mu slovensko ljudstvo ni moglo izpolniti. Še danes živéči ljudje, ki so bili pri pogrebu vedo povedati, da jim ne zbledi spomin na veličasten in do smrti žalosten pokop ljubega pesnika. Po dolгих letih se je vednar zgodilo, da je njegov rojstni dom odkupljen ter preurejen v muzej, Pisali smo že, da je naš kolektiv prispeval skromen delež za to uresničitev. Otvoritev in proslava je bila že septembra. Tudi iz naše tovarne so pohiteli tja njegovi častivci, a žal zelo malo. Zato želimo, da se ustavite in poklonite pesniku Soče, preroku in rodoljubu, kadar vas vodi korak po tamkajšnjih krajih.